

El Roc Foradat

Santa Maria de Merlès

Ubicació

Comarca: Berguedà
Lloc/Adreça: Sector nord-est del terme municipal
Emplaçament A 1800 metres de la carretera BV-4401, punt quilomètric 21'050.

Coordenades:

Latitud: 42.01513
Longitud: 2.01242
UTM Est (X): 418230
UTM Nord (Y): 4651928

Classificació

Número de fitxa 08255 - 178
Àmbit: Patrimoni natural
Tipologia Zona d'interès
Estat de conservació Bo
Protecció Inexistent
Accés Fàcil
Ús actual: Simbòlic
Titularitat Privada
Titular: Ref. cad.: 005A00002
Autoria de la fitxa Jordi Compte i Marta Homs
Data de registre de la fitxa: dl., 03/09/2007 - 02:00

Descripció

El Roc foradat es troba situat a la vessant oest del serrat de les arnes, en l'anomenada costa de Borrelleres, al costat del recorregut del sender PR.C-44 de Prats de Lluçanès.

Es tracta d'una roca de 3,5 metres d'alçada amb un forat a la banda sud que té forma rectangular. Segons la llegenda de la bruixa Napa, en aquest roc, la bruixa hi guardava i hi ponien les gallines que criava o robava.

Observacions:

Uns metres a l'est del Roc foradat hi ha una petita balma.

Història

El Roc foradat s'associa a la llegenda de la bruixa Napa, molt coneguda pels vilatans de Prats de Lluçanès. La llegenda diu el següent:

"Vet aquí que una vegada hi havia a Prats de Lluçanès una dona vella que només veure-la tothom deia que era bruixa. Era petita i rabassuda, una mica calba i amb la cara molt arrugada. Tenia les galtes plenes de crostes, potser per la brutícia acumulada, i les dents, posades de qualsevol manera, li sobresortien d'una boca immensa. Sempre se la veia amb els ulls lleganyosos i portava un monyet que es lligava amb una cinta vermella.

Anava vestida amb una peça de sargil de color blau, i portava un gipó molt malmès que cordava al davant amb un cordó daurat i vermell, però no duia una brusa sota el gipó i, per tapar la davantera allà on lligava els cordons, utilitzava un pitilló.

Vivia en una casa coneguda com a cal Nap, i per aquesta raó va quedar-li el nom de Napa.

Ningú sabia de què vivia, però mai havia patit gana i la gent se la mirava malament perquè no treballava i era una incògnita com aconseguia subsistir. Menjava pa i verdures, almenys això era el que deien els seus veïns, i a vegades algunes cases del poble que s'ho podien permetre li donaven carn.

Deien que anava molt lleugera i alguns ho atribuïen a un llangardaix que, segons explicaven, portava sempre en un cistell. Es conta que durant la nit s'enlairava pels aires i s'arribava als voltants de cal Costes de Sagàs per filar llana.

Criava gallines, moltes de les quals eren robades, i les amagava al Roc Foradat, lloc on normalment li ponien, però a part es deia que també tenia aquestes als Rasos de Peguera, concretament al cogolló d'Estela. Amanyagava la quitxalla atraient-los a casa seva i els donava llavors de carbassa de bon gust, que era per ells una gormanderia molt esperada. Els n'oferia més si es deixaven pentinar i es passava llargues estones resseguint els cabdells dels més menuts. Però tots els que s'havien deixat pentinar acabaven morint-se i, per aquest motiu, la justícia va decidir intervenir-hi.

Després de tallar els cabells a una d'aquestes criatures, van descobrir que portava una agulla clavada al cap. Varen anar a buscar la Napa a casa seva, però els va ser difícil agafar-la perquè els esperava al capdamunt de l'escala amb un tallant de trinxar carn. Finalment, entrant per la part del darrera inesperadament, se la van emportar.

Es va fer un registre al seu domicili i van quedar esfereïts de les troballes. Hi havia trossos d'una criatura que s'havia trobat llençada en un femer del poble. Concretament es tractava del braç esquerre i el fetge cuit amb sang. Llavors van recordar que, des de feia molt temps, els més vells del poble ja havien advertit que mai tan sovint hi havia hagut desgràcies amb els més petits.

La van tancar a la presó del poble posant-li un dogal al coll i lligant-la a una anella de ferro a la paret. Per jutjar-la se la van endur a Barcelona i allí fou condemnada a mort i penjada a la forca."

Bibliografia

AADD (1998). El Lluçanès màgic. Recull de llegendes i rondalles del Lluçanès. Edicions Cossetània i Ajuntament de Sant Boi de Lluçanès.

